

„Mooie woorden alleen helpen niet”

Syrisch-orthodoxe aartsbisschop Mosul vertelt Europarlementariërs over nood Midden-Oosten

Albert-Jan Regterschot

BRUSSEL. Ze zijn wanhopig, de Syrisch-orthodoxe aartsbisschop van Mosul en de priester uit Homs. Syrische en Iraakse christenen die op de vlucht zijn voor het geweld zijn volgens de twee ook in Noord-Irak, Turkije en Libanon vogelvrij. „Europa gebruikt veel mooie woorden, maar er verandert niets.”

Strijders van IS waren tot op 300 meter afstand genaderd toen aartsbisschop Nicodemus Daud Sharaf ruim twee jaar geleden halsoverkop zijn woonplaats ontvluchtte. Sindsdien verblijft hij in het door Koerden bestuurde Noorden van Irak.

Gisteren kwam de kerkleider samen met de uit de Syrische stad Homs gevluchte priester Zuhri Khazaal naar het Europees Parlement in Brussel. Tegenover de christendemocraten van de EVP-fractie, waar het CDA deel van uitmaakt, benadrukten de twee dat zij van Europa meer verwachten dan alleen maar praten over de situatie in het Midden-Oosten. Aartsbisschop Nicodemus: „IS nam onze levens, onze geschiedenis en onze eer, maar zal Jezus niet uit ons hart kunnen halen.”

CDA-Europarlementariër Schreijer-Pierik was een van de initiatiefnemers voor de hoorzitting. Zij kan zich de wanhoop van de geestelijken voorstellen en vindt dat Europa de afgelopen jaren de nood van vervolgte christenen in het Midden-Oosten onvoldoende heeft onderkend. Heeft dat ermee te maken dat de aandacht voor christenvervolging wel leeft onder christenpolitici, maar niet bij anderen? Schreijer: „Het is te makkelijk om kritiek te uiten op anderen. Laten christenen eens meer uitkomen voor hun geloof. Zij zijn het die christelijke waarden en normen moeten uitdragen.”

U nodigde de aartsbisschop een jaar geleden uit voor een bezoek aan het Parlement. Zit er tussen toen en nu niet te veel tijd, gezien de nood in het Midden-Oosten?
„De bijeenkomst stond eerder ge-

pland, maar werd uitgesteld door de aanslagen in Brussel. De voorbereiding van deze bijeenkomst heeft veel tijd gekost, omdat we er politieke zwaargewichten bij wilden hebben. Zo was vicevoorzitter Tajani hier, dat geeft aan dat het parlement wil werken aan oplossingen voor het Midden-Oosten. Uiteindelijk is vrede in de regio alleen te bereiken met steun van wereldmachten, zoals de Verenigde Staten en Rusland. En als rooms-katholiek kijk ik natuurlijk ook naar de paus, die partijen bij elkaar zou kunnen brengen.”

Schreijer benadrukt dat Europa gebouwd is op christelijke waarden, en juist daarom zich moet inspannen nu de bakermat van het christendom bedreigd wordt. „Het is wat dat betreft niet vijf voor twaalf, maar één over twaalf.”

Genocide

Voorzitter Aziz Beth Aho van de Aramese Beweging voor Mensenrechten (ABM) benadrukt dat er

in het Midden-Oosten sprake is van grootschalige genocide. „Na de Tweede Wereldoorlog zwoer de wereld nooit meer een massamoord of een genocide te laten plaatsvinden. Mooie woorden, maar de praktijk is anders.” Hij zou graag zien dat bij vredesoverleg in het Midden-Oosten ook de Aramese christenen worden betrokken, „in plaats van landen als

„Wij zijn de getuigen van Jezus Christus in het Midden-Oosten. Wilt u dat die uit deze regio verdwijnen?”

Turkije en Saudi-Arabië, waarvan het maar de vraag is welke bijdrage die leveren aan democratie en diversiteit in het Midden-Oosten.”

Aartsbisschop Nicodemus heeft vele waaromvragen rondom het verdrijven van christenen uit het Midden-Oosten. Op dit moment gaat echter ook een deel van zijn aandacht naar zijn gevluchte kerk-

leden. „Meer dan 5000 gezinnen wonen met 5 families in één appartement. Ze hebben veel meegemaakt, kampen ook vaak nog met problemen op het gebied van de lichamelijke en geestelijke gezondheid en hebben vaak ook financiële zorgen.”

De geestelijke is kritisch tegenover Europarlementariërs. „U vraagt ons altijd: Wat kunnen we

doen? Het enige wat we willen is in vrede leven, in onze eigen regio, bij onze wortels. Wij zijn de getuigen van Jezus Christus in het Midden-Oosten. Wilt u dat die uit deze regio verdwijnen?”

Nicodemus pleit voor terugkeer van de christenen naar de vlakke van Ninevé, onder internationale bescherming. „Ofwel u helpt ons,

of u trekt uw handen van ons af. In dat geval zijn wij ernstig teleurgesteld in uw hoogstaande democratie.”

Geloofsvervolging

De Italiaanse Europarlementariër Tajani, een van de veertien vicevoorzitters van het Parlement, benadrukt dat christenen in het Midden-Oosten, Pakistan en Noord-Afrika niet vervolgd worden omdat ze deel uitmaken van een etnische minderheidsgroep, maar om hun geloof. De islam maakt volgens de politicus niet de scheiding die Christus maakte, toen Deze stelde dat de keizer moet ontvangen wat des keizers is, en God wat van Hem is.

Minister van Buitenlandse Zaken Koenders, die in verband met het bezoek van koning Willem-Alexander aan het Europees Parlement ook in Brussel is, probeert de Arameërs een hart onder de riem te steken. „Het is belangrijk dat we u steunen in deze moeilijke situatie. We beseffen allemaal hoe moeilijk de situatie is in Mosul. We zijn het aan u verplicht om alles te doen voor de bescherming van christenen en andere minderheden in de regio. Ik wil oprecht uw volk steunen, maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Het staakt-het-vuren is heel fragiel.”

Achterstelling

De Zwitsers-Aramese Severiyos Aydin richtte drie jaar geleden een hulporganisatie op, omdat hij zag dat christenen vaak achter het net visten bij hulpinitiatieven. Hij is kritisch over de VN-vluchtelingenkampen, waar christenen volgens hem onvoldoende beschermd worden. Dat komt naar zijn mening mede doordat christenen en moslims bij elkaar geplaatst worden. „Dan gaat de achterstelling in zo'n kamp net zo hard door als daarbuiten.”

Aydin vindt dat Europa maatregelen moet nemen om de veiligheid van christenenvluchtelingen te vergroten. „De meeste christenen zoeken opvang buiten de VN-kampen, omdat ze er eenvoudigweg niet durven komen.”

BRUSSEL. Syrisch-orthodoxe geestelijken spraken gisteren in Brussel over het Midden-Oosten. V.l.n.r. CDA-Europarlementariër Schreijer-Pierik, aartsbisschop Nicodemus Daud Sharaf en priester Zuhri Khazaal. beeld Martin Lahousse

Vervolging christenen in Bangladesh neemt toe

Open Doors belegt dag voor predikanten en voorgangers

Van een medewerker

ERMELO. De vervolging van christenen in Bangladesh neemt toe. Zo werd in maart pastor Hossain Ali vermoord. De moord werd geclaimd door IS, zei Rashid (schuilnaam) gisteren tijdens een predikantendag van de organisatie Open Doors in Ermelo.

De predikantendag was bedoeld voor voorgangers, predikanten en gemeenteliders. Op de drukbezochte bijeenkomst was ook een vertegenwoordiger van Stichting De Ondergrondse Kerk (SDOK) aanwezig.

Rashid, die actief is in het ondersteunen van de vervolgte kerk in Bangladesh, vertelde hoe snel het Aziatische land stijgt op de ranglijst christenvervolging. Stond het

in 2014 nog op nummer 48, vorig jaar was het nummer 43 en dit jaar nummer 35. Rashid verwacht dat Bangladesh volgend jaar bij de top dertig zal behoren. Het gaat vooral om christenen met een moslimachtergrond. Op een totaal van 1,2 miljoen christenen zijn er naar schatting 70.000 moslimbekeerlingen.

Motorfiets

Nog geen week geleden, toen hij al in Nederland was, kreeg Rashid bericht dat iemand die christenen hielp was vermoord door extremisten van IS. Voorganger Hossain Ali werd ongeveer een maand geleden, op 50 meter afstand van zijn huis, gedood door drie jonge mensen, die op een motorfiets kwamen aanrijden en hem met messteken om het leven brachten. Pastor Khana werd vorig jaar in zijn huis vermoord door moslimextremisten.

Pastor Luke kreeg drie jongemannen op bezoek die zeiden dat ze meer wilden weten over het

christelijk geloof. Terwijl hij hun over Jezus vertelde, pakte een van hen een lang mes en probeerde de voorganger de keel door te snijden. Op zijn roepen snelden zijn vrouw en de burens toe, waarop de drie jongeren wegreunden. Luke is naar het ziekenhuis gebracht. De daders ontkwamen.

„Terwijl hij hun over Jezus vertelde, pakte een van hen een lang mes”

In de meeste gevallen, zei Rashid, eiste IS de aanslag op. De politie wilde echter niet toegeven dat de aanslagen gepleegd zouden kunnen zijn door een buitenlandse organisatie en stelde dat het ging om aanslagen van binnenlandse terroristische groepen. De daders werden echter niet gevonden. „In de grondwet staat

dat er vrijheid van godsdienst is, maar in de praktijk blijkt dat in het moslimland christenen worden tegengewerkt.”

Rashid zei altijd alert te zijn op vervolging. Deze week hoorde hij nog van een voorganger die gezocht werd door drie jongeren op een motorfiets die uit een andere regio kwamen. Hij ontkwam aan hun moorddadige plannen doordat hij op dat moment niet thuis was. De pastor woont nu niet meer thuis maar is op een geheime plek ondergebracht.

Bijbels

De organisatie van Rashid heeft zich ten doel gesteld de christelijke kerk, met name moslimbekeerlingen, te steunen. Dat gebeurt door het geven van trainingen en het uitdelen van Bijbels. Dit jaar heeft zijn organisatie in Bangladesh 6000 Bijbels verspreid. Volgend jaar wil hij nog meer Bijbels afzetten. „Als wij hen niet kunnen bereiken, zal de Bijbel voor zichzelf spreken”,

zei hij. De steun bestaat ook uit praktische hulp, bijvoorbeeld geld, waterpompen, fietsen voor voorgangers en medische zorg.

Vorig jaar organiseerde zijn organisatie een kerstviering voor moslimbekeerlingen. Er waren ongeveer 450 mensen aanwezig uit verschillende provincies. „Het was heel bijzonder voor hen, omdat ze thuis geen Kerst kunnen vieren. De viering begon om zeven uur 's morgens en duurde tot twaalf uur 's nachts. De hele dag zongen ze en verheugden ze zich in de Heere. Zoiets had ik nooit eerder meegemaakt.”

Open Doors organiseert in februari 2017 een predikantenreis naar Bangladesh, zodat voorgangers zelf kennis kunnen nemen van de situatie. Ds. P. Vroegindeweij, predikant van de hervormde gemeente van Molenaarsgraaf, ging vorig jaar mee met een reis naar Irak. Het had hem veel gedaan, zo zei hij. „Je ziet de hoop in hun ogen als het over Jezus gaat.”